

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Strategisk miljøvurdering Natura 2000-plan 2022-2027

Kyndby Kyst

Natura 2000-område nr. 244

Habitatområde H245

November 2021

Udgiver: Miljøstyrelsen
Redaktion: Miljøstyrelsen Sjælland

Forsidefoto:
Udsigt fra kalkoverdrev over tidvis våd eng

ISBN: 978-87-7564-944-0

Indhold

1. Miljørapport for Forslag til Natura 2000-plan 2022-2027	4
1.1 Ikke teknisk resumé.....	4
1.2 Planens indhold, hovedformål og andre relevante planer	5
1.2.1 Anden lovgivning	6
1.2.2 Andre relevante planer	6
1.3 Nuværende naturtilstand i Natura 2000-området og Nul-alternativ	8
1.3.1 Nuværende naturtilstand jf. basisanalysen.....	8
1.4 Den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet	11
1.4.1 Flora, fauna og biologisk mangfoldighed.....	11
1.4.2 Befolkningen	12
1.4.3 Menneskets sundhed	12
1.4.4 Jordbund, vand, luft og klimatiske faktorer	12
1.4.5 Materielle goder og kulturarv	13
1.4.6 Landskab.....	13
1.4.7 Arter	13
1.4.8 Fredninger, fredede områder og vildtreservater	14
1.5 Eksisterende miljøproblemer	14
1.5.1 Planens påvirkning af truslerne i området	15
1.6 Internationale miljøbeskyttelsesmål.....	16
1.7 Planens indvirkning på miljøet.....	16
1.8 Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet	21
1.9 Miljøvurderingens gennemførelse og grundlag for prioriteringer og valg.....	22
1.10 Overvågning	23

1. Miljørapport for Forslag til Natura 2000-plan 2022-2027

Den enkelte Natura 2000-plan er ifølge lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurderinger af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) underlagt krav om miljøvurdering. SMV rapporten skal indeholde oplysninger, der følger af lovens bilag 4.

Natura 2000-planen er en overordnet statslig plan, som skal gennemføres gennem kommunale og andre ansvarlige myndigheders handleplaner, der har fokus på forventede forvaltningsindsatser og initiativer, fordeling af indsatser mellem ansvarlige myndigheder og tidsfølgen for gennemførelsen. Der kan således ikke i forbindelse med den statslige plan foretages en konkret vurdering af indsatsernes miljøpåvirkning, da de statslige Natura 2000-planer ikke fastlægger, hvor den konkrete indsats skal gennemføres.

Natura 2000-område nr. 244 Kyndby Kyst består af habitatområde H245 Kyndby Kyst. Natura 2000-området er ikke placeret nær den danske grænse og udpegningsgrundlaget indeholder ikke arter, som bevæger sig på tværs af landegrænser. Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen består bl.a. af en vurdering af behovet for at fastsætte eventuel nødvendig regulering af fiskeri på naturtypen stenrev (1170) i Natura 2000-området. Indførelse af fiskeriregulering på denne naturtype forventes at kunne få en gavnlig effekt på det marine økosystem inden for Natura 2000-området og i nærområdet uden for. Såfremt det af hensyn til stenrev vurderes nødvendigt at færdiggøre fiskeriregulering i Natura 2000-området, skal denne regulering udformes som enten en national lovgivning og/eller en international regulering. Hvis der er tale om international regulering, skal denne forhandles i en regional EU-proces med berørte medlemslande i overensstemmelse med bestemmelserne i EU's fælles fiskeripolitik.

Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen består herud over udelukkende af tiltag, som vurderes at kunne påvirke lokalt. Det drejer sig bl.a. om en plejeindsats, som medvirker til at sikre især den eksisterende lysåbne natur. Området er ikke biologisk eller geografisk forbundet med områder, herunder Natura 2000-områder, i udlandet. Det vurderes derfor, at planen ikke har grænseoverskridende påvirkning.

1.1 Ikke teknisk resumé

Natura 2000-planen medvirker til at sikre, at arter, fugle og naturtyper, som er omfattet af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området på sigt opnår gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. Derudover har de planlagte indsatser en positiv effekt for den øvrige natur, fugle og arter, der findes i området, og Natura 2000-planen medvirker således til at sikre den biologiske mangfoldighed generelt.

Natura 2000-planen for området beskriver overordnet set et program for en plejeindsats, som skal medvirke til at sikre eksisterende beskyttede naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget.

Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen har fokus på at sikre synergieffekter, skabe større sammenhæng i naturen og sikre en mere naturlig dynamik i områderne fx ved at sikre en mere hensigtsmæssig hydrologi. Dette kan ske gennem eksisterende og kommende tilskudsordninger vedr. plejeindsatser.

Indsatser beskrevet i planen bidrager til at skabe flere muligheder for naturoplevelser for lokalbefolkningen i området. Mere sammenhæng i naturen kan bl.a. realiseres vha. tilskudsordninger til sikring af pleje. Hensigtsmæssig hydrologi vil desuden medvirke til, at CO₂ bindes i jorden, og indsatsen forventes dermed have en positiv klimaeffekt.

Færdiggørelse af fiskeriregulering på stenrev og fokus på at fortsætte arbejdet med at vurdere behovet for at fastsætte eventuel nødvendig regulering af fiskeri forventes at kunne gavne den biologiske mangfoldighed i de marine områder. Natura 2000-planen indeholder en indsats om opdatering af vejledninger f.eks. vedrørende klappning, hvilket vurderes at have en bred positiv afledt effekt på dyre- og planteliv, samt havbunden i og omkring Natura 2000-området. Såfremt der vurderes behov for at fastsætte eventuel regulering af fiskeri skal denne regulering udformes som enten en national lovgivning og/eller en international regulering. Hvis der er tale om international regulering, skal denne forhandles i en regional EU-proces.

Natura 2000-planens gennemførelse vurderes at komplimentere og understøtte de eksisterende fredninger og andre igangværende plejeforanstaltninger i Natura 2000-området.

1.2 Planens indhold, hovedformål og andre relevante planer

Indhold

Natura 2000-planen består af målsætninger for det enkelte Natura 2000-område og områdets udpegningsgrundlag, samt et indsatsprogram, der angiver retningslinjer for planens gennemførelse i planperioden 2022-2027. Målsætningerne består af overordnede målsætninger for hele Natura 2000-området samt konkrete målsætninger og afvejning af modstridende naturinteresser. Retningslinjerne om naturområdernes forvaltning i indsatsprogrammet, har både konkret og generel karakter. Endelig indeholder Natura 2000-planen et oversigtsskema, der viser naturtyper og arter på områdets udpegningsgrundlag.

Hovedformål

For området findes følgende overordnede målsætninger i forslag til Natura 2000-planen.

Naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget skal bidrage til at opnå gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. Målet er, at

- Det marine område sikres en artsrig undervandsvegetation med forekomst af flere karakteristiske arter.
- Området udgør et stort sammenhængende naturområde fra kystnær mosaik af lysåbne salte og ferske våde naturtyper til lysåbne overdrev på kystskrænterne.
- Områdets naturtyper med stærkt ugunstig bevaringsstatus prioriteres højt. Det gælder naturtyperne kalkoverdrev (6210), kalksandsoverdrev* (6120), surt overdrev* (6230), tidvis våd eng (6410), kildevæld* (7220) og rigkær (7230). Arealet af naturtyperne øges og der skabes så vidt muligt sammenhæng mellem forekomsterne. Ved interessekonflikt prioriteres overdrevstyperne og rigkær (7230) over for tilgroningsskov og elle- og askeskov* (91E0).
- Områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig drift/pleje og hydrologi, en lav næringsstofbelastning samt gode spredningsmuligheder for naturtypernes karakteristiske og sjældne arter samt for arterne på udpegningsgrundlaget. Den økologiske integritet for området sikres derudover ved god vandkvalitet gennem

reduceret tilførsel af næringsstoffer og miljøfarlige stoffer, hvilket reguleres gennem vandområdeplanerne.

1.2.1 Anden lovgivning

Natura 2000-planen er bindende for myndighederne. Det vil sige, at alle myndigheder skal lægge Natura 2000-planen til grund i arealdrift på egne arealer, naturforvaltning eller ved udøvelse af deres beføjelser i henhold til lovgivningen i øvrigt. Offentlige lodsejere er bundet af planens målsætninger og kan vælge at gennemføre disse direkte i egne drifts- og plejeplaner. På lovområder som f.eks. fiskeriloven og vildtforvaltningsloven, hvor staten er myndighed, kan der følges op med nationale strategier.

Natura 2000-planen tilsidesætter ikke øvrig lovgivning, og den indsats, som iværksættes for at sikre planens gennemførelse, skal have de fornødne tilladelser, dispensationer m.v., på grundlag af konsekvensvurderinger, hvor dette er nødvendigt i henhold til lovgivningen herom. I det omfang, indsatsen entydigt kan defineres som nødvendig for lokalitetens forvaltning, er en konsekvensvurdering efter habitatdirektivet ikke påkrævet, men der kan kræves tilladelse eller godkendelse efter anden lovgivning.

Der er ikke gennemført vurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6.3 af de enkelte Natura 2000-planer, idet planer, som direkte er forbundet med eller nødvendige for Natura 2000-områdets forvaltning, ikke er omfattet af kravet om screening og evt. konsekvensvurdering.

1.2.2 Andre relevante planer

Anden generations Natura 2000-planer for 2016-2021 blev vedtaget i april 2016, og de opfølgende kommunale handleplaner blev endeligt vedtaget i foråret 2017.

Første generations Natura 2000-planer (2010-2015) fastlagde rammerne for en række grundlæggende indsatser, som f.eks. rydninger, forbedrede hydrologiske forhold og iværksættelse af plejetiltag. Disse indsatser blev fastholdt og videreført i anden generations Natura 2000-planer (2016-2021). I tredje generation Natura 2000-planer igangsættes nye indsatser med særlig fokus på fortsat pleje til sikring af beskyttede naturtyper, fugle og arter, sikring af naturlig dynamik og større sammenhængende arealer fx udlægning af arealer til urørt skov, udtagning af lavbundsjord og ved at sikre en mere hensigtsmæssig hydrologi.

Natura 2000-planer, som omfatter fredskovpligtige arealer, og dermed er omfattet af skovloven, skal revideres med 12 års mellemrum, jf. skovlovens § 16, stk. 2. Det betyder således, at Natura 2000 skovplanerne, som er en del af 1. generations Natura 2000-planer, er gældende fra 2010 til udgangen af 2021 og at der i forbindelse med udarbejdelse af tredje generations Natura 2000-planer, også vil ske en revision af den del af Natura 2000-planerne, som omfatter fredskovpligtige arealer.

Vandområdeplaner og EU's havstrategi

N244 er beliggende i vandområdedistrikt Sjælland. Vandområdets økologiske og kemiske tilstand fremgår af vandplanen for området.

For de Natura 2000-områder som også er omfattet af en vandområdeplan og Danmarks Havstrategi, er målsætninger og retningslinjer for indsatser om vandkvalitet, næringsstoffer, miljøfremmede stoffer, hydrologi og fysiske forhold samlet i vandområdeplanen og/eller i basisanalysen med tilhørende indsatskatalog og havstrategien. Disse mål og indsatser vil bidrage

til at forbedre vandmiljøet og vandkvaliteten i Natura 2000-områderne og understøtte Natura 2000-planens målsætninger.

Landsplandirektiver og kommuneplaner

Natura 2000-områderne, der er udpeget i medfør af miljømålsloven, skal fremgå af landsplandirektiver og kommuneplaner. I henhold til Bekendtgørelse om planlægning nr. 1157 af 1. juli 2020, må kommuneplaner ikke stride mod en Natura 2000-plan, jf. lov om miljømål m.v. for internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven), en handleplan efter samme lovs § 46 a eller regler udstedt i medfør af samme lovs § 36, stk. 3, eller stride mod en Natura 2000-skovplan, jf. kapitel 4 i lov om skove. Af redegørelsen til planforslag, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendig for et Natura 2000-områdes forvaltning, skal jf. bekendtgørelse om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, indgå en vurdering af planforslagets virkninger på området under hensyn til områdets bevaringsmålsætninger.

Klimasikring

Regeringen har i december 2012 udgivet en handlingsplan for klimasikring af Danmark. Planen indeholder en lang række regeringsinitiativer, der skal medvirke til at skabe bedre rammer for klimatilpasningen lokalt. De enkelte kommuner har udarbejdet en klimatilpasningsplan. En vurdering af samspillet mellem den kommunale klimatilpasningsplan og Natura 2000-planen forudsætter kendskab til, hvor de forudsatte indsatser i Natura 2000-planen konkret vil blive gennemført sammenholdt med de indsatser, der skal gennemføres som led i klimatilpasningsplanen.

Kommunal klimatilpasningsplan

Såfremt konkrete projekter som led i den kommunale klimatilpasningsplan kan påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området væsentligt, skal der gennemføres en konsekvensvurdering af projektet, inden det kan gennemføres. Dette gælder dog ikke, hvis projektet gennemføres som led i Natura 2000-planen og dermed har som delformål at sikre, at naturtyper og arter opnår gunstig bevaringsstatus.

Natur- og Biodiversitetspakke

I december 2020 blev der indgået aftale om Natur- og biodiversitetspakken, som har til formål at fremme natur og biodiversitet i Danmark og bidrage til at bremse naturens tilbagegang. Natur- og biodiversitetspakken skal gennemføres i perioden 2021-2024. Med Natur- og Biodiversitetspakken er der bl.a. afsat midler til udpegning af naturnationalparker, udlægning af urørt skov, forbedring af havmiljøet og udarbejdelse af strategi for forvaltning af truede arter.

Det fremgår af Lov om naturnationalparker, at ansøger, i forbindelse med ansøgningsfasen til etablering af naturnationalparken, skal udarbejde en projektbeskrivelse for etablering af naturnationalparken, samt en forvaltningsplan for området. Planen skal tage højde for internationale naturbeskyttelsehensyn, herunder skal det fremgå af redegørelsen, om forvaltningsplanens gennemførelse er afhængig af tilladelser, godkendelser eller dispensationer ligesom der skal indgå en beskrivelse af nuværende status for naturen i området. Forvaltningsplanen er tiltænkt at skulle sikre en vildere naturforvaltning, bl.a. i Natura 2000-områder. Det fremgår i den forbindelse af lov om naturnationalparker, at det forudsættes, at den vildere naturforvaltning er i overensstemmelse med bevaringsmålsætninger i Natura 2000-planen for berørte områder.

Forbud mod gødskning, sprøjtning og omlægning af §3-arealer

Pr. 1. juli 2022 træder et forbud mod sprøjtning, gødskning og omlægning af § 3-arealer i kraft. Forbuddet vil gælde alle arealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2 og 3 og vil i praksis hovedsageligt have betydning for ferske enge og strandenge, hvor der i dag kan være en lovlig drift med sprøjtning, gødskning og/eller omlægning. For de øvrige § 3-beskyttede naturarealer

gælder der som udgangspunkt allerede et sådant forbud. En delmængde af de § 3 strandenge kan også være kortlagt som habitatnatur, mens de ferske enge ikke har en tilsvarende habitatnaturtype. Lovændringen forventes at have en gavnlig synergieffekt på Natura 2000-områderne, herunder evt. fugle og arter på udpegningsgrundlaget, samt de kortlagte habitatnaturtyper, både i form af en direkte effekt på de kortlagte strandenge og indirekte ved at mindske eventuel randpåvirkning.

1.3 Nuværende naturtilstand i Natura 2000-området og Nulalternativ

I basisanalysen, der danner grundlag for Natura 2000-planen, er der foretaget en nærmere gennemgang af den nuværende naturtilstand i området.

1.3.1 Nuværende naturtilstand jf. basisanalysen

Inden for området er der i alt kortlagt knap 39 ha lysåbne naturtyper. Naturtilstanden for strandeng (1330) er overvejende god. Størstedelen af områdets strandenge er i drift i form af afgræsning. Dette kan ses ved en lav andel og grad af tilgroning med vedplanter. Alligevel er der en for stor andel med middelhøj og en mindre andel med for høj græs/urtevegetation. Strandeng vurderes dog generelt ikke at være truet af manglende pleje. Alle strandengene har en mindre grad af afvanding, som kan forstærke tilgroning. Der ingen påvirkning fra invasive arter.

Kalkoverdrev (6210) har overvejende god naturtilstand. Årsagen til god naturtilstand skyldes bl.a. højt strukturindeks som følge af rydning af vedplanter, øget afgræsning og et højt artsindeks med høj forekomst af karakteristiske arter. Nogle kalkoverdrev indgår i mosaik med surt overdrev, men størstedelen af kalkoverdrevene er i drift og kun med spredt forekomst af invasive arter. Der er en vis trussel med påvirkning med næringsstoffer fra dyrkede naboarealer på 40 % af arealet. Trods drift, er tilgroning fra vedplanter og middelhøj græs/urtevegetation, et problem på ca. 60 % af arealet og på en mindre andel også med høj græs/urtevegetation.

Rigkær (7230) er i overvejende god stand. Årsagen skyldes højt artsindeks og til dels strukturindeks med flere naturtypiske strukturer. Et rigkær er i moderat naturtilstand pga. lavt arts- og strukturindeks. Lavt strukturindekset skyldes bl.a. ophør eller uregelmæssig afgræsning og lav vurdering af naturtypiske strukturer. På lidt over halvdelen af arealet er der en for stor andel af høj græs/urtevegetation og på ca. 1/3 er der for høj grad af tilgroning med vedplanter. Dette indikerer en tendens til uhensigtsmæssig tilgroning. Til gengæld er der en relativt favorabel andel for naturtypen af middelhøj græs/urtevegetation. Da de fleste af rigkærsforekomsterne er afgræssede kan problemet (særligt vedplantetilgroningen) skyldes, at dyrene sjældnere græsser i de mindre attraktive områder, som derfor får en højere grad af tilgroning. Kun en lille andel er med uhensigtsmæssig hydrologi i form af eksisterende grøfter.

Det kortlagte areal af tidvis våd eng (6410) er ligeligt fordelt mellem god og høj naturtilstand. Den gode til høje tilstand skyldes en overvejende andel med, efter naturtypen, favorabel fordeling af græs-/urtevegetation, dækning af vedplanter og fravær af bl.a. invasive arter. Arealer med tidvis våd eng er for ca. halvdelen af arealet i drift i form af græsning med kreaturer. Der er ingen trussel fra invasive arter, direkte påvirkning, og kun en lille andel med uhensigtsmæssig hydrologi som omfatter eksisterende grøfter.

Strandvold med flerårige planter (1220) er overvejende god. Dette skyldes et godt strukturindeks med en lav vurdering af hæmmet naturlig dynamik. Invasive arter (især rynket rose) er konstateret med lav dækningsgrad på hovedparten af områdets strandvolde med flerårige planter. Tilgroning ses som lidt høj andel med middelhøj og høj græs/urtevegetation men dog i svag/tålelig grad.

Naturtilstanden for surt overdrev (6230) rummer både forekomster i høj naturtilstand og i ringe naturtilstand. Forekomsten i ringe tilstand skyldes bl.a. direkte påvirkning fra jordbrugsdrift, høj andel med invasive arter og lille artsindeks. Arealet afgræsses ikke i modsætning til arealet i høj naturtilstand. Der er en mindre andel tilgroning fra middelhøj til høj græs/urtevegetation og optimal for naturtypen forekomst af vedplanter.

Kildevæld (7220) er i god naturtilstand. Arealerne er i drift med et højt arts- og strukturindeks. Kildevældene er ikke væsentligt truet af hverken tilgroning, afvanding eller invasive arter, men andelen med høj græs/urtevegetation er lidt for høj trods pleje på alle arealerne. Forklaringen herpå er ens for rigkærene og skyldes, at dyrene sjældnere græsser i de mindre attraktive områder, som derfor får en højere grad af tilgroning (her høj græs/urtevegetation).

Tørt kalksandsoverdrev (6120) indgår i mosaik med kalkoverdrev og er i god naturtilstand. Hele arealet er i drift, som giver et højt strukturindeks uden tegn på tilgroning.

Der er ikke et tilstandssystem for forekomsten af urtebræmmer (6430).

I området er den altovervejende kortlagte skovnaturtype bøg på muld (9130) med ca. 1 ha. For store træer er der 1-5 store træer/ha for hele arealet af bøg på muld (9130), og mindre end ét stort træ/ha for hele arealet af elle- og askeskov (91E0). Hele arealet af bøg på muld (9130) og elle- og askeskov (91E0) har mindre end ét stk. stående og liggende dødt ved/ha.

Arealer med bøg på muld (9130) har jf. seneste Artikel 17-afrapportering til EU om habitatnaturtypernes tilstand tydelige spor efter skovdrift og der mangler generelt store træer og dødt ved.

I dette område findes der knap 1 km vandløb, der er omfattet af vandområdeplanen for Sjælland. Habitatnaturtypen "Vandløb med vandplanter" (3260) er registreret på 550 meter i vandløbet Skarndal Grøft.

I dette Natura 2000-område er der kortlagt 134 ha Sandbanke (1110), 87 ha stenrev (1170) og 69 ha bugter og vige (1160).

Sandbanke (1110) er den mest udbredte marine naturtype i området. Store dele af den sandede bund fremstår som flad bund, men der findes sandbanker særligt i den sydlige del af området samt mindre områder i områdets nordlige del. I den nordlige del findes der veludviklede sandbølger og langs den vestlige rand af Rønnerev findes der veludviklede revledannelser. Alle disse dynamiske strukturer er udlagt som Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand.

Der er kortlagt 2 stenrev (1170) i området. Det største af revene - Kyndby Rev – har tætte stenforekomster med de største sten på den laveste vanddybde. I 2018 blev vegetationen undersøgt i NOVANA. Substratet var sten på op til 1 meter. Algedækket er nærmest 100 % på det egnede substrat. Dybderne gik fra lige under 1 meter og ud til 3,6 meter, og der blev i alt fundet 21 arter af de grønne, røde og brune alger. På de laveste dybder var det domineret af klørtangarterne savtang og blæretang med den brune totalge siddende på. Store forekomster af blomkålstang og røde kalkskorper. På de større dybder dominerede den røde buskalge, fin klotang og der var enkelte forekomster af skulptetang. På de største dybder erstattede kilerødblod, blomkålstang.

Bugter og vige (1160) findes ligeledes i både den nordlige og sydlige del. I NOVANA er blødbundsfaunaen undersøgt i 2014. De mest udbredte arter var lille tårnsnegl, slamrørsorm, havbørsteorm, hydroider og rundorm. Bunddyrssamfundet består af såkaldte følsomme og mindre følsomme arter. I den nordøstlige del af området ligger Sæløen, som er NOVANA-undersøgt for alger og blomsterplanter. Algeundersøgelserne er senest foretaget i 2005. Sæløen består bl.a. af

store sten på over 0,6 meters størrelse, som ligger fra lige under 1 meters dybde og ud til 5,8 meter. Ved den seneste undersøgelse, var der nærmest total algedække på alle sten. Der var en stor artsrigdom på over 30 arter.

Der bliver årligt foretaget NOVANA-undersøgelser for ålegræs ved Sæløen og i naboområdet nord for Orø. De to områder har nogenlunde de samme variationer fra år til år, mht. tilvækst eller fald af den sammenhængende bevoksning af ålegræs. Udviklingen ved Sæløen var stigende indtil et brutalt fald i 2007, fra en sammenhængende udbredelse på ud til 5,5 meters dybde året forinden, til en udbredelse på blot ud til 1,3 meters dybde. Først i 2011 var den sammenhængende udbredelse atter ude på 5,5 meter. Det samme skete i 2017, men i 2019 var bestanden atter tilbage på 5,5 meter. I området nord for Orø, skete det samme fald i 2017, men her er der i dag, ingen sammenhængende bevoksning af ålegræs.

Skæv vindelsnegl er fundet i et rigkær i området syd for Kyndbyværket, hvor den er fundet ved hver overvågning siden 2006. I 2014 blev der fundet >10 individer, og i 2018 blev der fundet 2-10 individer. Dette er på niveau som i 2006, hvor der blev fundet >10 individer. Rigkæret er inden for det seneste år blevet ryddet for tilgroning med vedplanter. Med de gentagne fund over en årrække, vurderes det at skæv vindelsnegl har en stabil tilstedeværelse på lokaliteten. Der vurderes ikke at være trusler for artens fortsatte forekomst i området.

Jf. DCE's NOVANA-afrapportering har skæv vindelsnegl i den seneste NOVANA-periode fra 2012-2014 en fragmenteret og usammenhængende udbredelse i den kontinentale region. Sammenlignet med overvågningen i 2005-2007 er skæv vindelsnegl i perioden 2012-2014 samlet set fundet på flere lokaliteter og i flere 10x10 km kvadrater, som også gælder antallet af lokaliteter på Sjælland.

En række naturtyper og levesteder for arter og fugle, som området er udpeget for at beskytte, kræver vedvarende drift for at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus. Det gælder fx en række lysåbne naturtyper. Samtidig kræver andre naturtyper og levesteder i moderat til dårlig tilstand tiltag, der kan imødegå forringelse.

Hvis ikke indsatsprogrammet i Natura 2000-planen for tredje planperiode realiseres, er der risiko for, at den gode naturtilstand på en stor andel af naturarealerne ikke fastholdes. Der er ligeledes risiko for at naturtilstanden ikke vil blive forbedret på kalkoverdrev og rigkær, da der er behov for en fremadrettet sikring af hensigtsmæssig drift generelt. Naturtilstanden vil potentielt set heller ikke blive forbedret på fx strandeng, rigkær og elle- og askeskov, hvor u hensigtsmæssig hydrologi er til stede som et mindre problem. Manglende pleje og fastholdes af naturtypernes gode tilstand medfører en risiko for at der ikke sikres levesteder for områdets mange arter, herunder fredede og rødlistede arter.

Hvis ikke indsatsprogrammet i planen for tredje planperiode realiseres, er der risiko for, at bestanden af skævvindelsnegl ikke sikres og at bevaringsstatus for arten forringes på biogeografisk niveau.

Manglende realisering af indsatser som urørt skov og skovnaturtypebevarende drift og pleje kan yderligere betyde at flere skovstrukturer som mere dødt ved ikke skabes til gavn generelt for skovnaturtyper og arter tilknyttet skov.

Hvis ikke indsatsen med hensigtsmæssig hydrologi i programmet om urørt skov realiseres, kan en reduktion af udledningen af CO₂, et bidrag til et renere vandmiljø samt udbygning og større robusthed af naturområder, udeblive. Også evt. manglende udsætning af større, græssende dyr og rydning af nåletræer betyde, at oplevelsen med dyrene og en øget erosion og udvaskning af næringsstoffer, udebliver.

Hvis ikke indsatsprogrammet i planen for tredje planperiode realiseres, er der risiko for at landskabsværdien ikke øges, idet naturtyper og søer ikke plejes eller krat og yngre skov ikke ryddes med henblik på at skabe større driftsenheder og robusthed for lysåbne og skovnaturtyper. Manglende realisering af urørt skov og hensigtsmæssig hydrologi vil heller ikke ændre på skovudtrykket som følge af fx mere våde skov, lysninger og dødt ved.

Hvis ikke indsatsprogrammet i planen for tredje planperiode realiseres, er der risiko for at den biologiske mangfoldighed i området generelt stagnerer. Dette kan for befolkningen betyde, at de ikke får adgang til naturområder af højere kvalitet, samt at de rekreative aktiviteter, som f.eks. motion kan blive mindre attraktive, og dermed udebliver den positive effekt på befolkningens sundhed. Også evt. manglende udsætning af større, græssende dyr og rydning af nåletræer betyde, at oplevelsen med dyrene og en øget erosion og udvaskning af næringsstoffer, udebliver.

Planen indeholder en indsats om opdatering af vejledning til klapning i Natura 2000-området, hvilket forventes at have en bred positiv afledt effekt på dyre- og planteliv, samt havbunden i og omkring Natura 2000-området. Planen indeholder desuden en indsats om regulering af fiskeri, og særligt på stenrev, som forventes at gavne den biologiske mangfoldighed i de marine områder. Såfremt planen ikke vedtages forventes begge effekter at udeblive.

1.4 Den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet

I dette afsnit beskrives de øvrige miljøforhold i og udenfor Natura 2000-området, der kan blive væsentligt berørt af Natura 2000-planen.

1.4.1 Flora, fauna og biologisk mangfoldighed

Natura 2000-planens indsats om at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur ved at sikre større driftsenheder af lysåbne naturtyper og skovnaturtyper, bidrager til at sikre en hensigtsmæssig naturtilstand af naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget og for øvrige naturtyper og arter, der findes inden for området. Planens indsats om udarbejdelse af en national strategi for forvaltning af truede og rødlistede arter bidrager positivt i forhold til forvaltning af arterne.

Tilgroning med høje græsser/urter og vedplanter, forekomst af invasive arter samt kunstig afvanding forandrer naturen og kan føre til ændringer i vegetationen, således at den naturlige, naturtype-karakteristiske vegetation erstattes af en vegetation, der i højere grad præges af mere almindelige, konkurrence-stærke arter. Dette er tilfældet for områdets lysåbne naturtyper, trods pleje på flere af arealerne, som kalkoverdrev og rigkær, er truet af tilgroning. Pleje vil modvirke denne udvikling og vil desuden medvirke til, at naturtyper og arter, der ikke er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, får forbedrede forhold eller fastholdes i god tilstand.

Planens indsats om hensigtsmæssig hydrologi, som følge af realisering af hydrologiprojekter kan bl.a. medvirke til at sikre, at den naturlige, naturtype-karakteristiske vådbundsvegetation for skov- og lysåbne naturtyper, får bedre vilkår og spredes sig i området. Dette vil gavne områdets lysåbne naturtyper, der kun i svag grad er påvirket af uhensigtsmæssig hydrologi. Planens indsats om at sikre en mere hensigtsmæssig hydrologi kan ligeledes medvirke til at naturtyper og arter, der ikke er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området får forbedrede hydrologiske forhold. Planens indsats med at sikre en skovnaturtypebevarende drift og pleje er af minimal betydning pga. området kun rummer lidt skov. Til gengæld kan indsatsen med at skabe større driftsenheder og robusthed for lysåbne naturtyper have betydning, hvis krat og yngre skov ryddes.

Friholdelse af skovarealer for skovdrift (urørt skov) kan bl.a. skabe mere dødt ved og forbedre skovnaturtypernes bevaringstilstand. Det kan endvidere forbedre livsbetingelserne for særligt følsomme skovtilknyttede arter. Denne indsats vurderes at have minimal betydning pga. det meget unge og lille areal med bøg på muld og elle- og askeskov.

Med planens indsats for naturtyper på udpegningsgrundlaget sikres samtidig § 3-beskyttet natur i området samt fredede og rødlistede arter. Særlige arter i området er behandlet under afsnittet "Arter".

Natura 2000-planen indeholder en indsats om opdatering af vejledninger f.eks. vedrørende klappning, hvilket vil kunne have en bred positiv afledt effekt på dyre- og planteliv, samt havbunden i og omkring Natura 2000-området. Indsats vedrørende færdiggørelse af fiskeriregulering på stenrev og fokus på at fortsætte arbejdet med at vurdere behovet for at fastsætte eventuel nødvendig regulering af fiskeri, vil kunne gavne den biologiske mangfoldighed i de marine områder.

1.4.2 Befolkningen

Natura 2000 område N244 Kyndby Kyst er beliggende i Frederikssund Kommune, der har et indbyggertal på i alt ca. 45.500. Natura 2000 planen har fokus på sikring af den eksisterende udpegede natur i området. Sikringen af den eksisterende natur kan have betydning for arealanvendelsen, idet der kan forekomme arealer, som i forbindelse med gennemførelsen af planen vil blive omfattet af en plejeindsats, som fx vil kunne medføre en ændret drift på arealerne.

Planen indeholder desuden en mulig indsats om udlægning af urørt skov. Udlægning af urørt skov og etablering af hensigtsmæssig hydrologi kan medføre en ændret tilgængelighed af områder på visse tidspunkter af året, som følge af fx mere vådbund, væltede træer og eventuelle hegninger. Der er offentlig adgang til området naturområder langs veje og stier.

1.4.3 Menneskets sundhed

Mange, især bynære, Natura 2000-områder udnyttes til rekreative aktiviteter, f.eks. vandring, fiskeri, badning og cykling, som bidrager til menneskets sundhed. Natura 2000-planen har til formål at sikre, at de beskyttede naturtyper opnår en gunstig naturtilstand og at levesteder tilsvarende opnår en for arterne gunstig tilstand. Natura 2000-planen vil potentielt kunne medføre, at den rekreative udnyttelse af områder udlagt til urørt skov ændrer sig, ligesom der vil være øget fokus på formidling af naturen til gavn for brugere af området. Det vurderes således, at gennemførelsen af planen ikke vil være i modstrid med hensynene til menneskers sundhed, idet den rekreative udnyttelse kan fortsætte, ligesom sikringen af en beskyttede natur i øvrigt ikke vurderes at have en sundhedsmæssig effekt.

1.4.4 Jordbund, vand, luft og klimatiske faktorer

Planen vil, som følge af etablering af hensigtsmæssig hydrologi i forbindelse med etablering urørt skov sandsynligvis have betydning for overflade- og grundvand på mere lokal plan. Vandmætning af tidligere dræned jorde kan potentielt betyde, at mere CO₂ bindes i tørv, ligesom en øget mængde dødt ved i forbindelse med udlægning af urørt skov kan fremme en vis tilbageholdelse af CO₂. Sådanne indsatser vil i sidste ende kunne påvirke kystvande, søer og vandløb positivt og bidrage til realisering af vandområdeplanen for området.

Det vurderes at vedtagelse af planen ikke vil have indflydelse på luftkvaliteten, fordi indsatserne ikke medfører emission af stoffer til luften.

Mulig regulering af fiskeripåvirkning samt opdatering af vejledning om klaphugning i området kan forbedre havbundsforholdene i og omkring Natura 2000-området.

1.4.5 Materielle goder og kulturarv

Natura 2000-plan nr. 244 kan potentielt påvirke adgangen til og naturkvaliteten af områder, som har betydning for lokalbefolkningen. I forhold til kulturarv er der i Natura 2000-området et kulturarvsareal, Kyndbygravpladsen fra yngre germansk jernalder med meget rige grave fra perioden. Der er stort set ingen fredede fortidsminder i området. Ellers berøres kulturarvsarealet og fredede fortidsminder ikke af indsatserne i planen. Adgangen til naturområder og en højere værdi af naturen er vurderet under emnerne "Flora, Fauna og Biologisk mangfoldighed", "Befolkningen" og "Menneskets sundhed".

Planen omfatter også en indsats om at vurdere behovet for at fastsætte eventuel nødvendig regulering af fiskeri i Natura 2000-områder.

1.4.6 Landskab

Natura 2000-område nr. 244 Kyndby Kyst ligger ud til Isefjord nordvest for Orø. Den terrestriske del indeholder et varieret kystlandskab langs Isefjord, hvor de lavtliggende kystnære arealer består af hævet havbund fra stenaldershavet og rummer bl.a. strandenge samt rigkær, væld, rev og sandbanker. Ud mod Isefjord forekommer meget stejle kystskrænter, og en smule indlands ligger det bakkede område, Kyndby Bakker. Kystskrænterne rummer udstrakte kalkoverdrev, og i Kyndby Vig ligger udmundingen af den markante smeltevandsdal, Skarndalen. Området rummer enestående naturlokaliteter med en særlig artsrig og velbevaret vegetation, herunder særdeles fine kalkoverdrev og rigkær. Området er præget af store sammenhængende, meget varierede naturområder med et højt antal ualmindelige plantearter, særligt på skrænterne af kalkoverdrev omkring Kyndbyværket.

Den ydre del af Isefjorden er karakteriseret ved sandede fjordområder, der oftest er delvis dækket af ålegræs fra 1 meter ud til en dybde på omkring 4-6 meter, samt spredte større sten. Kyndby Kyst derimod er karakteriseret ved stenrev fra vandoverfladen til 5-6 meters dybde og Sæløen en blanding af blød bund og store sten på tilsvarende dybder, som på Kyndby Rev. På den bløde sandet bund ved Sæløen, vokser der ålegræs.

Det vurderes, at planen med dens indsatser vil kunne påvirke landskabet, hvis der ændres i hydrologien i området eller hvis krat og yngre skov ryddes med henblik på at skabe større driftsenheder og robusthed for lysåbne naturtyper. Opdatering om vejledning om klaphugning kan påvirke det marine landskab. Indsats om udlægning af urørt skov vurderes ubetydelig pga. områdets lille skovareal.

1.4.7 Arter

I Natura 2000-området findes et højt antal rødlistede, fredede/sjældne arter af mosser, sommerfugle og planter, hvor især Kyndby Bakker rummer et højt antal ualmindelige plantearter på meget værdifulde kalkoverdrev som knoldet mjøduurt, skov-kløver, knop-nelike, bakke-star, bakke soløje og landets eneste voksested for himmelblå lungeurt og storblomstret brunelle. Områdets

sammenhængende kalkoverdrev, tidvis våd eng, rigkær, væld og strandeng rummer mange orkidearter som kødfarvet gøgeurt og andre sjældne arter som engblomme, leverurt og eng-troldurt. Da planen sikre den lysåbne vegetation ved pleje forbedres området særlige plantesamfund ligeledes. Pleje vil ligeledes have en positiv påvirkning på Natura 2000-områdets øvrige arealer med § 3-beskyttet natur som overdrev, mose og eng.

De nævnte karplanter vil kunne påvirkes af plejeindsatser på naturarealerne i form af græsning og rydning, og fugtigbundsarter vil kunne påvirkes af indsatser til forbedring af hydrologi.

1.4.8 Fredninger, fredede områder og vildtreservater

En del af natura 2000-område nr. 244 er fredet, skræntarealer ved Kyndby Bakker. Formålet med fredningen er, at sikre de enestående botaniske lokaliteter.

Natura 2000-planen indeholder indsatser, som skal sikre en mere hensigtsmæssig hydrologi og plejetiltag, der kan påvirke naturværdier og beskyttelsen af arter positivt. Natura 2000-planen indeholder således indsatser, der direkte eller indirekte understøtter fredningens formål, mens andre indsatser fra Natura 2000-planen ikke påvirker fredningernes formål.

1.5 Eksisterende miljøproblemer

Truslerne mod naturværdierne og områdets udpegningsgrundlag er beskrevet i basisanalysen, der danner grundlag for udkast til Natura 2000-planen for området. Planens mål er at sikre udpegningsgrundlaget mod disse trusler herunder prioritering i tilfælde af modstridende naturinteresser.

Kvælstofdeposition, næringsberigelse og randpåvirkning:

Deposition af luftbårne kvælstofforbindelser, herunder ammoniak kan påvirke næringsfattige naturtyper og marine naturtyper. De marine naturtyper påvirkes også af udvaskning af næringsstoffer fra landarealer. Naturtyperne har forskellig sårbarhed over for kvælstofdeposition. Forøget næringsindhold kan medføre, at naturtypens karakteristiske arter forsvinder og erstattes af højt voksende arter, der favoriseres af det forøgede næringsindhold. Næringstilførsel på arealer, der grænser lige op til naturarealer, kan påvirke naturindholdet i Natura 2000-områder. Næringstilførsel på arealer, der grænser lige op til naturarealer er en trussel for nogle forekomster af kalk- og surt overdrev i området.

Tilgroning:

Tilgroning med høje græsser, urter og vedplanter forandrer naturen og kan føre til ændringer i vegetationen, således at den lavtvoksende og naturtype-karakteristiske vegetation erstattes af en mere artsfattig vegetation, der i højere grad præges af mere almindelige, konkurrence-stærke arter.

I området er en stor andel af forekomsterne for fx kalkoverdrev og rigkær truet af tilgroning af vedplanter og høje græsser. De øvrige lysåbne naturtyper som tidvis våd eng og surt overdrev er i mindre grad også truet af tilgroning, der især omfatter en høj græs/urtevegetation. Forekomster uden pleje har ofte en mere udbredt grad af tilgroning også fra vedplanter. Flere af de lysåbne naturtypers forekomster er med pleje trods trussel fra tilgroning, som kan skyldes, at dyrene sjældnere græsser i de mindre attraktive områder, som derfor får en højere grad af tilgroning.

Invasive arter:

Invasive plantearter er ikke-hjemmehørende arter, der fortrænger naturlig vegetation. Forekomst af invasive arter er en trussel, fordi arterne breder sig hurtigt og udkonkurrerer de arter, der er karakteristiske for naturtyperne. Der er en lille påvirkning fra invasive arter på enkelte forekomster af strandvold med flerårige urter.

Afvanding:

Afvanding i form af grøfter, dræn eller pumper forandrer ligeledes naturen og kan føre til ændringer i vegetationen, således at den naturlige, naturtype-karakteristiske vådbundsvegetation erstattes af en vegetation, der i højere grad præges af mere almindelige, konkurrence-stærke arter, der er knyttet til mere tørre forhold. Afvanding kan forstærke tilgroning af høje græs/urter og vedplanter.

Der er stedvist for bl.a. strandeng, rigkær og elle- og askesump problemer med afvanding i området.

Fiskeri:

Fiskeri med bundslæbende redskaber vurderes generelt at have en påvirkning på havbundens tilstand, herunder på bundvegetationen og dyreliv, hvor fiskeri med ikke bundslæbende redskaber som fx med pelagiske trawl og not kan i sjældne tilfælde have bifangster af havfugle og marine havpattedyr.

Der er ikke registreret positionsdata for fiskerifartøjer med bundslæbende redskaber eller fiskerifartøjer med pelagiske redskaber og passive redskaber på de udpegede marine habitattyper. Dette udelukker dog ikke, at der kan forekomme fiskeri fra fartøjer uden VMS- eller AIS-sender samt fritidsfiskeri. Området er primært påvirket af eutrofiering.

Skovhabitatnatur og -arter:

Fjernelse af hugstmodne træer og dødt ved i skove betyder, at skovene kommer til at rumme relativt få gamle træer og relativt lidt dødt ved, hvilket forringer levesteder for skovtilknyttede arter, herunder bl.a. mange vedboende svampe og biller. Ifølge den seneste artikel 17-afrapportering til EU om habitatnaturtypernes tilstand, mangler der generelt store træer og dødt ved i skovhabitattyper.

I dette Natura 2000-område er der på en betydelig del af arealet af bøg på muld og elle- og askeskov konstateret færre end 1 stykke stående og liggende dødt ved pr. ha. For store træer er der på en betydelig del af arealet af elle- og askeskov konstateret færre end 1 stort træ pr. ha.

1.5.1 Planens påvirkning af truslerne i området

I dette afsnit redegøres der for, om planen, med dens indsatser, potentielt vurderes at forværre eller afhjælpe ovennævnte trusler.

Natura 2000-planen indeholder ingen konkrete indsatser der kan forværre eller forbedre depositionen af kvælstofforbindelser i området. Emissionen af ammoniak fra landbruget reguleres gennem husdyrgodkendelsesloven.

Påvirkning af de marine naturtyper fra udledning af næringsstoffer fra landarealer varetages i Vandområdeplanerne.

Planen indeholder en målsætning om at sikre de lysåbne terrestriske naturtyper en hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje. Pleje af især lysåbne naturtyper vil sikre utilsigtet tilgroning med f.eks. vedplanter og invasive arter, som vil bidrage til at opretholde og forbedre tilstanden. For skovnaturtyperne skal sikres en skovnaturtypebevarende drift og pleje i form af naturlig henfald af træer, skovgræsning og naturvenlig skovdrift. For områdets arter vil planens indsatser medvirke til at sikre egnede levesteder, ligesom de vil bidrage til at skabe størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur ved bl.a. at sikre større driftsenheder af lysåbne naturtyper og skovnaturtyper. Planen indeholder en indsats om at udlægge urørt skov. En potentiel tilgroning i disse områder imødekommes med udsætning af græssende dyr.

Planens indsats om udlægning af urørt skov forventes også at forbedre tilstanden af områdets skove og hermed forbedre levesteder for skovtilknyttede dyr.

Planen har også indsatser som skal sikre en mere hensigtsmæssig hydrologi, hvilket vil bidrage til at stabilisere naturtilstanden og mindske behovet for en vedvarende indsats i de beskyttede naturtyper, der stiller særlige krav til hydrologien som rigkær og elle- og askeskov. En mere hensigtsmæssig hydrologi vil indirekte være til gavn for arter og søer i området, da udvaskning og erosion forventeligt mindskes.

Planen har også haft indsatser som græsning/slæt, genopretnings- og rydningsprojekter, som bidrage til at stabilisere naturtilstanden og mindske behovet for en vedvarende indsats i de beskyttede naturtyper

Den nødvendig fiskeriregulering færdiggøres på stenrev. Der fokuseres på at fortsætte arbejdet med at vurdere behovet for at fastsætte eventuel nødvendig regulering af fiskeri i Natura 2000-områder. Natura 2000-planen indeholder en indsats om opdatering af vejledninger f.eks. vedrørende klapning, hvilket forventes at have en bred positiv afledt effekt på dyre- og planteliv, samt havbunden i og omkring Natura 2000-området.

1.6 Internationale miljøbeskyttelses mål

Danmark har tilsluttet sig en række internationale konventioner indeholdende miljøbeskyttelses mål, hvis indhold i en lang række tilfælde er indarbejdet i lovgivningen. For EU- lovgivningen gælder generelt, at den er implementeret i dansk lovgivning. Danmark har bl.a. ratificeret Ramsarkonventionen og Biodiversitetskonventionen. Biodiversitetskonventionens formål er bl.a. at sikre, at den biologiske mangfoldighed bevares. Formålet med Ramsarkonventionen er at beskytte vådområder med en særlig betydning for fugle. Danmark har udpeget 28 Ramsarområder, der alle indgår i EU's fuglebeskyttelsesområder. Ramsarområderne er dermed en del af det danske Natura 2000-netværk.

Planen er en udmøntning af EU's Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiv implementeret i dansk lov via Miljømålsloven, lovbekendtgørelse nr.119 af 26. januar 2017 med senere ændringer. Planen vil sikre, at areal og tilstand af kortlagte naturtyper og levesteder for omfattede arter ikke går tilbage eller forringes. Samtidig vil der ske en særlig indsats for truede naturtyper og arter, hvilket er afspejlet i indsatsprogrammet i Natura 2000-planerne for tredje planperiode.

1.7 Planens indvirkning på miljøet

Natura 2000-planens indsats vedrører hovedsageligt forbedring af allerede eksisterende og beskyttet natur, idet evt. forbedrede vandforhold for naturarealer og eventuel udtagning

af kulstofholdige lavbundsjarde har en positiv effekt på særligt biodiversitet, men også i forhold til vand- og klimamål.

I tabel 1 herunder er gennemgået planens sandsynlige indvirkning på en række faktorer ifølge lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021, bilag 4.

Der er indledningsvist i den strategiske miljøvurdering redegjort for planens indvirkning på miljøet over landegrænser.

Planens indvirkning på	Påvirkes	Ingen påvirkning	Redegør for indvirkning
Flora, fauna og biologisk mangfoldighed	X		<p>Natura 2000-planen nr. N244 Kyndby Kyst medvirker generelt til at sikre, at flora, fauna og biologiske mangfoldighed bevares og forbedres, idet planen medvirker til at skabe gunstige forhold for naturen.</p> <p>Planen vil med pleje medvirke til at hindre at tilstanden af lysåbne naturtyper forringes på grund af tilgroning med høje urter og vedplanter som kalkoverdrev og rigkær er præget af. Pleje af rigkær vil også være til gavn for arter på udpegningsgrundlaget som skæv vindelsnegl. Planens plejeindsats vil også hindre spredning af invasive arter. Yderligere vil plejeindsatserne medvirke til, at naturtyper og arter, der ikke er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, får forbedrede forhold. Se under "Arter".</p> <p>Fortsat pleje og genetablering af en hensigtsmæssig hydrologi vil modvirke tilgroning af lysåbne naturtyper som strandeng, rigkær men også genetablere de hydrologiske betingelser for fx elle- og askeskov. Hermed sikres områdets natur og betingelser for områdets mange karakteristiske, rødlistede og fredede arter tilknyttet lysåbne og skovnaturtyper.</p> <p>Genskabelse af hensigtsmæssig hydrologi kan potentielt også have negative påvirkninger på habitatnaturtyper alt afhængigt af naturtyperne, projektets og områdets beskaffenhed, ved at jordbunden blive vådere. Dette kan i visse tilfælde resultere i, at nogle naturtyper går tilbage, mens andre går frem.</p> <p>Planen vil også medvirke til at opnå sammenhæng i områdets natur ved at sikre større arealer med lysåbne naturtyper, der bidrager til en større robusthed for naturtyperne og de arter knyttet hertil.</p>

			<p>Det vurderes, at opdatering af vejledninger f.eks. vedrørende klappning og det fortsætte arbejdet med at vurdere behovet for at fastsætte eventuel nødvendig regulering af fiskeri forventes at kunne gavne den biologiske mangfoldighed og naturtyper i de marine områder, herunder særligt stenrev.</p>
Befolkningen	X		<p>Natura 2000 planen har fokus på sikring af den eksisterende udpegede natur i området. For visse arealer vil gennemførelsen af planen betyde, at de vil blive omfattet af en plejeindsats, som vil kunne medføre en ændret drift på arealerne.</p> <p>Visse indsatser i Natura 2000-planen, fx potentielle hydrologiprojekter og urørt skov, vil potentielt kunne medføre ændringer i adgangen til delområder indenfor Natura 2000-området, idet tilgængeligheden visse steder kan blive besværliggjort af eksempelvis mere vådbund, væltede træer og eventuelle hegninger.</p> <p>Planen vurderes at bidrage til at sikre og forbedre naturgrundlaget, hvilket giver mulighed for større naturoplevelser.</p>
Menneskers sundhed		X	<p>Natura 2000-planen har til formål at sikre, at de beskyttede naturtyper opnår en gunstig naturtilstand, og at levesteder tilsvarende opnår en for arterne gunstig tilstand. Naturområder af god-høj kvalitet er af betydning for den rekreative udnyttelse af området, og dermed menneskers sundhed.</p> <p>Det vurderes, at gennemførelsen af planen ikke vil være i modstrid med hensynene til menneskers sundhed, men i stedet at en øget biodiversitet og mere robuste økosystemer vil bidrage positivt til menneskets sundhed. Sikringen af en beskyttede natur vurderes i øvrigt ikke at have en sundhedsmæssig effekt, men det vil kunne betyde at f. eks. områder udlagt til urørt skov med tiden vil blive "vildere" og potentielt mere utilgængelige. Planen vil kun potentielt, undtagelsesvist og på mindre arealer kunne ændre den rekreative udnyttelse af områderne, der foregår i dag.</p>
Jordbund	X		<p>Det vurderes, at planen ikke påvirker jordbundens beskaffenhed, idet indsatsprogrammet i planen ikke omfatter tiltag, som vil kunne bevirke, at stoffer eller andet materiale vil kunne påvirke jordbunden, ligesom der heller ikke graves i området</p>

			<p>Se desuden vurderinger i skemaet under "Flora, fauna og biologisk mangfoldighed" og "Vand".</p> <p>Det vurderes, at eventuel ændret regulering af klapning forventes at kunne påvirke jordbundens beskaffenhed i de marine områder, idet det må forventes at skabe bedre mulighed for fisk og bundlevende dyr.</p>
Vand	X		<p>Natura 2000-planen rummer ikke indsatskrav for vandkvaliteten, da disse krav fastlægges i vandområdeplanerne.</p> <p>Det vurderes dog, at planens generelle indsats om sikring af Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag samt eventuelle opdatering om vejledning om klapning og fiskeriregulering vil bidrage til at opnå god miljøtilstand i det marine økosystem og en bedre balance af fødenettet. Desuden vil indsatser vedrørende forbedring af hydrologi medvirke til at tilbageholde kvælstof. Således vil planen kunne påvirke vandkvaliteten i de marine naturtyper positivt og bidrage til realisering af vandområdeplanerne.</p> <p>Indsatser om genopretning af hensigtsmæssig hydrologi vil bidrage til mere frit strømmende vand og naturlige fluktuationer i vandstanden vigtige processer, der er med til at skabe variation og dynamik. Etablering af urørt skov vil grundet områdets lille skovareal, bidrage i mindre grad til dette.</p>
Luft		X	<p>Det vurderes, at Natura 2000-planens indsatser for forbedring af de beskyttede naturtyper og arter ikke vil have indflydelse på luftkvaliteten, fordi indsatserne ikke medfører emission af stoffer til luften.</p>
Klimatiske faktorer	X		<p>Indsatser i Natura 2000-planen kan potentielt medvirke til at mindske udledningen af CO₂, idet tidligere drænede jorde igen vandmættes med deraf mindre udledning af CO₂ i forbindelse med hydrologi projekter.</p>
Materielle goder		X	<p>Det vurderes, at indsatser i Natura 2000-planen ikke påvirker materielle goder negativt, idet realisering af indsatsprogrammet ikke berører ejendomme eller andre værdier for den brede befolkning eller lokalbefolkningen. Fortidsminder, kulturarvsarealer, og adgangen til naturområder og en højere værdi af naturen er vurderet under emnet "Flora, Fauna og Biologisk mangfoldighed", "Befolkningen", "Menneskets sundhed", "Vand" og/eller "Fredninger, Bekendtgørelsesfredninger og vildtreservater".</p>

			Sikring af den marine natur kan have betydning for muligheden for erhvervsfiskeri i området, som følge af indsatsen om vurdering af behovet for yderligere fiskeriregulering. De endelige vurderinger af effekterne for fiskerierhvervet vil blive foretaget i forbindelse med national lovgivning af øvrig fiskeri.
Landskab	X		<p>Sikring og forbedring af naturgrundlaget, herunder naturplejetiltag, vil øge landskabsværdien ved at give mulighed for et varieret landskab bestående af forskellige landskabstyper. Opdatering om vejledning om klapning kan medvirke til forbedring af den marine naturtilstand og forbedre den undersøiske landskabsværdi.</p> <p>Især indsatser med henblik på at skabe større driftsenheder og robusthed for lysåbne naturtyper vil påvirke landskabet, hvis dele af områdets krat og yngre skov ryddes til fordel for lysåbne naturtyper igen at kun etablere sig.</p>
Kulturarv, herunder kirker, arkitektonisk arv og arkæologisk arv		X	<p>Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen berører ikke områder omkring kirker, mindesmærker eller andre menneskabte værdier. Kulturarvsarealet ligger under jorden. Det vurderes derfor, at realisering af Natura 2000-planens indsatsprogram ikke vil have nogen væsentlig indflydelse på kulturarv i området herunder betydning for fortidsminder, bygninger og arkitektur, som har betydning for lokalbefolkningen.</p>
Arter	X		<p>Natura 2000-planens indsatser som pleje af områdets naturtyper, genskabelse af hensigtsmæssig hydrologi og urørt skov vil påvirke naturtyper på udpegningsgrundlaget og dermed levesteder for truede, sjældne og rødlistede arter i området eller i tilstødende områder positivt. Indsatserne medvirker derfor til at opretholde betingelserne for arter tilknyttet områdets naturtyper som knop-nelike, bakke-star, himmelblå lungeurt og storblomstret brunelle og andre sjældne arter som engblomme, skov-kløver, leverurt og eng-troldurt.</p> <p>Planens indsats om udlægning af urørt skov og med at sikre en skovnaturtypebevarende drift og pleje vurderes ikke at have betydning i området, pga. skovnaturtyper i området er ubetydelige.</p> <p>Etablering af store sammenhængende naturområder skaber baggrund for stor robusthed for områdets naturtyper og dermed arter.</p>

Fredninger, Bekendtgørelsesfredninger og vildtreservater		X	<p>Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen for området vurderes ikke at ville være i modstrid med bestemmelserne i områdets fredning, da Natura 2000-planens indsatser vedrører tiltag, som skal forbedre levesteder og naturtypers tilstand.</p> <p>Der er ingen bekendtgørelsesfredninger eller vildtreservater i området.</p>
Kumulative effekter	X		<p>Natura 2000-planen har til formål at sikre og forbedre naturkvaliteten for naturtyper på områdets udpegningsgrundlag.</p> <p>Evt. realisering af indsatsprogrammet i planen kan potentielt medvirke til en kumulativ positiv påvirkning i samspil med konkrete projekter.</p> <p>Planens generelle indsatser om sikring af Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag vil bidrage positivt til at opnå god miljøtilstand i det marine økosystem. Desuden vil indsatser vedrørende forbedring af hydrologi medvirke til at tilbageholde kvælstof. Således vil planen kunne påvirke vandkvaliteten i de marine naturtyper positivt og bidrage til realisering af vandområdeplanerne, der sigter mod god miljøtilstand i de danske kystvande.</p>

Tabel 1. Gennemgang af planens indvirkning på en række miljøforhold.

1.8 Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet

Planen har indvirkning på de faktorer, der er listet i tabel 1. Vedrørende modstridende naturinteresser følger prioriteringen Natura 2000-planens retningslinjer. For så vidt angår modstridende naturinteresser henvises til Natura 2000-planens afsnit 3.3. Se i øvrigt afsnit om grundlag for prioriteringer nedenfor.

Natura 2000-planerne skal generelt sikre en højere kvalitet af naturen og bidrage til en større biologisk mangfoldighed. Etablering af urørt skov vil potentielt kunne påvirke våde naturtyper (både lysåbne og skovtyper) eller naturtyper på tidligere drænede jorde, som bliver vådere. Det kan i nogle tilfælde betyde at bevoksninger vil gå ud som følge af ændret vandstand. Sådant en påvirkning fx kunne håndteres ved at følsomme forekomster af naturtypen sikres udeladt af arealet som udlægges til urørt skov.

Udsætning af større græssere eller helårsgræsning som kan have en påvirkning af søbredder fra badning af store, græssende dyr i for stort omfang. Græsning vil alt efter intensitet og typen af græssere, potentielt også kunne påvirke følsomme forekomster i området af fx rigkær og tidvis våd eng. Normalt vil en påvirkning af følsomme forekomster af naturtyper eller levesteder for arter kunne undgås ved at regulere græsningstrykket eller frahegne de følsomme naturtyper og/eller levesteder for arter, der findes i området.

Planen indeholder en indsats om at sikre sammenhæng i området natur, samt sikre større driftsenheder af lysåbne naturtyper og skovnaturtyper. Ved såvel pleje af eksisterende natur som udlægning af landbrugsarealer til natur vil dette ske efter aftaler mellem lodsejeren og kommunerne og mod økonomisk kompensation via EU's landdistriktsprogram.

Det vurderes, at sikring af den eksisterende natur potentielt kan have betydning for det nuværende fiskeri i området, da der med indsatser om vurdering af behovet for at indføre den nødvendige fiskeriregulering kan ske yderligere regulering af erhvervsfiskeri i området. De endelige vurderinger af effekterne for fiskerierhvervet vil blive foretaget i en regional EU-proces for erhvervsfiskeriet, i overensstemmelse med bestemmelserne i EU's fælles fiskeripolitik, samt i forbindelse med national lovgivning af øvrig fiskeri.

1.9 Miljøvurderingens gennemførelse og grundlag for prioriteringer og valg

Natura 2000-planerne udarbejdes som følge af habitatdirektivets artikel 6. stk. 1, som fastslår, at medlemsstaterne skal iværksætte de nødvendige bevaringsforanstaltninger, hvilket bl.a. kan indebære udarbejdelse af hensigtsmæssige forvaltningsplaner, som er specifikke for lokaliteterne eller integreret i andre udviklingsplaner, relevante retsakter, administrative bestemmelser eller aftaler. I Danmark udarbejdes Natura 2000-planer, som angiver overordnede og konkrete mål for lokaliteterne, indsatsprogram med retningslinjer og evt. mulighed for prioritere mellem forskellige naturtyper og levesteder for arter på udpegningsgrundlaget ved realisering af indsatsprogrammet.

Natura 2000-planen er en overordnet statslig plan, som skal gennemføres gennem frivillige og lokale indsatser. Natura 2000-planen udarbejdes på baggrund af en basisanalyse, der bl.a. præsenterer data, redegør for relevante trusler og naturtilstanden. Natura 2000-planen danner efterfølgende grundlag for udarbejdelsen af en Natura 2000-handleplan. Natura 2000-handleplanen udarbejdes af kommunale og andre ansvarlige myndigheder, og har fokus på de forventede forvaltningsindsatser og initiativer, fordeling af indsatser mellem ansvarlige myndigheder og tidsfølgen for gennemførelsen af indsatserne.

Der kan således ikke i forbindelse med Natura 2000-plan foretage en konkret vurdering af indsatsernes miljøpåvirkning, da Natura 2000-planer ikke fastlægger hvor den konkrete indsats skal gennemføres. Miljøvurderingen er gennemført ud fra tilgængelig viden, bl.a. de oplysninger der fremgår af basisanalysen, udkast til Natura 2000-planen og det nationale overvågningsprogram, NOVANA.

I de seneste basisanalyser (offentliggjort juni 2020) redegøres der for relevante trusler, og dermed at der fortsat er behov for indsatser for at sikres den nuværende naturtilstand og på sigt opfylde habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivets mål. I tredje planperiode (2022-2027) er der fokus på at sikre mere naturlige processer og naturens robusthed bl.a. i form af sammenhængende arealer, udlæg af urørt skov og udtag af kulstofholdige lavbundsjord. Derudover er der fokus på sikring af den eksisterende natur og levesteder bl.a. ved at fortsætte plejen af plejekrævende arealer, bekæmpe invasive arter, afsøge behovet for at udlægge forstyrrelsesfrie zoner og afsøge behovet for fiskeriregulering.

Overvejelserne har ført til, at der i Natura 2000-planen for N244 Kyndby Kyst planlægges gennemført en indsats for at sikre de lysåbne terrestriske naturtyper, særligt rigkær og kalkoverdrev, en hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje. Desuden planlægges gennemført en særlig indsats for rydning af opvokset krat og skov, der ikke er habitatskov, som led i at opnå større sammenhæng af de lysåbne naturtyper og skabe større naturmæssig robusthed for områdets lysåbne naturtyper.

Planen har til hensigt at sikre udpegningsgrundlaget og fremmer herved den biologiske mangfoldighed generelt. En målsætning for en bestemt naturtype, fugl eller art vil dog kunne indebære en nedprioritering af andre naturtyper, fugle eller arter. For området er der foretaget følgende valg:

I planen prioriteres rigkær (7230) udvidet på bekostning af ung elle- og askeskov (91E0), som er opstået ved tilgroning af tidligere lysåbne enge og moser. Rydning af unge elle- og askeskove (91E0) i forbindelse med genskabelse af rigkær (7230) kan kun ske under forudsætning af, at arealet af skovnaturtypen opretholdes på nationalt biogeografisk niveau.

1.10 Overvågning

Resultatet af Natura 2000-indsatsen i forhold til udpegningsgrundlag og naturtilstanden bliver fulgt op på gennem det nationale overvågningsprogram, NOVANA, som Miljøministeriet er ansvarlig for. Desuden afrapporterer Danmark bevaringsstatus vedr. habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet til EU-kommissionen hvert 6 år.

Basisanalysen bygger på kortlægningsdata og udgør det nuværende vidensgrundlag om status for områdets udpegningsgrundlag i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Basisanalysen gennemgår systematisk udpegningsgrundlaget med en beskrivelse af status for hver enkelt art, fugl og naturtype. Det er hensigten, at denne analyse opdateres i forbindelse med fremtidige planperioder.

Resume

Strategisk MiljøVurdering for forslag til Natura 2000-plan 2022-2027 for Kyndby Kyst (nr. 244). Miljøvurderingen sammenfatter Natura 2000-planforslagets påvirkning af miljøet.

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

www.mst.dk